

Výlet č. 1

Trasa N

Machnín, žst. – zelená – Pod Srním sedlem **(2,5 km)** – zelená – Srní sedlo **(3 km)** – žlutá – Kryštofovo Údolí, žst. **(5,5 km)** – žlutá – Kryštofovo Údolí, obec **(6,5 km)** – žlutá – Buk republiky **(10,5 km)** – zelená – Panenská Hůrka **(14 km)** – modrá – Dubina **(16 km)** – žlutá – Bílý Kostel nad Nisou **(17 km)**

Trasa S

Machnín, žst. – zelená – Pod Srním sedlem **(2,5 km)** – zelená – Srní sedlo **(3 km)** – žlutá – Kryštofovo Údolí, žst. **(5,5 km)** – žlutá – Kryštofovo Údolí, obec **(6,5 km)** – žlutá – Buk republiky **(10,5 km)** – modrá – Pod Roimundem **(13 km)** – modrá – Na Rozkoši **(14 km)** – modrá – Dolní Suchá, bus **(17,5 km)** – modrá – Chotyně, žst. **(20 km)** – zelená – Pod Grabštejnem **(21 km)** – zelená – Grabštejn, hrad **(21,3 km)** – žlutá – Nad Grabštejnem **(21,5 km)** – žlutá – Hrádek nad Nisou, žst. **(24,5 km)** – neznačeno – Kristýna, kemp **(26,5 km)**

Trasa V

Machnín, žst. – zelená – Pod Srním sedlem **(2,5 km)** – zelená – Srní sedlo **(3 km)** – žlutá – Kryštofovo Údolí, žst. **(5,5 km)** – žlutá – Kryštofovo Údolí, obec **(6,5 km)** – zelená – Kaple sv. Kryštofa **(9,5 km)** – červená – Trávník **(12 km)** – zelená – Buk republiky **(14,5 km)** – zelená – Panenská Hůrka **(18 km)** – modrá – Dubina **(20 km)** – žlutá – Bílý Kostel n. Nisou **(21 km)** – žlutá – Boreček, 80 dubů **(23,5 km)** – žlutá – Grabštejn, na hrázi **(26 km)** – žlutá – Nad Grabštejnem **(26,3 km)** – žlutá – Grabštejn, hrad a zpět **(26,7 km)** – žlutá – Hrádek nad Nisou, žst. **(29,7 km)** – neznačeno – Kristýna, kemp **(31,7 km)**

Poznámky

Spojení: vlak Hrádek nad Nisou (7:32, 9:32) – Machnín (7:49, 9:49)

vlak Bílý Kostel nad Nisou (14:17, 14:47, 15:17, 16:17, 16:47, 18:17, 18:47)
Hrádek nad Nisou (14:25, 14:55, 15:25, 16:25, 16:55, 18:25, 18:55)

Zkrácení trasy S: vlakem z žst. Chotyně v 15:21, 16:21, 16:51, 18:21, 18:51
(délka trasy po zkrácení 20 km)

Zkrácení trasy V: od hradu Grabštejn možno sejít na vlak do Chotyně, odjezdy viz trasa S
(délka trasy po zkrácení 27,8 km)

Zajímavosti a pamětihodnosti

Machnín – 33. čtvrť města Liberce, pam. chráněná alej doložena od r. 1768 se 78 stromy (javor, lípa, jasan), Machnínský zámek (vila továrníka Kleinerta), záp. směrem zříc. hradu Hamerštejn (první zmínka 1357, v držení Bibrštejnů, r. 1433 obsazen husity, pak sloužil již jen lapkům, od r. 1558 pustý, hrad střežil hamr a kupeckou cestu); Karlovske bučiny – NPR (58,3 ha, vyhl. 1973) chránící květnaté a vápenomilné bučiny s biotopem rostliny kruštiku drobnolistého, obora Srní sedlo, stejnojmenná NS; Kryštofovo údolí – horská obec v hlubokém údolí, na návrší roubený kostel sv. Kryštofa s dřev. zvonicí, lid. architektura s roubenkami a hrázděnými domy, od r. 2005 vesnická památková zóna, muzeum betlémů, koupaliště, od r. 2008 orloj vzniklý přestavbou býv. trafostanice, v nedaleké Novině 230 m dlouhý a 29 m vysoký kam. žel. viadukt (tech. památka); kaplička sv. Kryštofa – v sedle pod kopcem Lom, vysvěcena v r. 1763; vrcholy Malý Vápenný (687 m) a Zdislavský Špičák (688 m); Jelení cesta – přístřešek s vyhlídkou do Mokré doliny a na Ještědský hřbet, Jilmová (někdy též Hraniční) studánka; Buk republiky – pam. strom z r. 1968, dříve buk Eduardův podle majitele panství hraběte Eduarda Clam-Gallase; Panenská Hůrka – kaple Nejsvětější Trojice; Roimund – zříc. hradu na strmém kuželovitém vrchu, hrad postaven r. 1347 Janem z Donína; Bílý Kostel nad Nisou – dříve hornická ves, v okolí těžba stříbra a olova, jméno obce podle kostela, který stával na návrší již v r. 1352, nově postavený kostel sv. Mikuláše z l. 1679-91, soukromé minimuzeum másla a chleba, jižně od obce památný dub letní (obvod kmene 530 cm, výška 25 m, stáří 230 let); Grabštejn – hrad a zámek (nár. kult. památka), pův. Horní hrad zmiňován r. 1256 jako léno pánů z Donína, jimž patřil do r. 1566, Jiří Mehl ze Štřelice přestavěl hrad v r. 1586 na renesanční zámek, v r. 1645 obsadili Grabštejn Švédové, v roce 1843 starý zámek zapálen bleskem, částečně obnoven, pod hradem novější, pův. renesanční Dolní zámek z 16. století, přestavěný klasicistně roku 1818, obklopený zám. parkem; Kaple Čtrnácti sv. pomocníků – severně od hradu Grabštejn, barokní kaplička z konce 18. stol. se sedlovou střechou; Hrádek nad Nisou – město (7600 obyv.), od r. 2003 městská pam. zóna, dominantou kostel sv. Bartoloměje z r. 1466, renesančně přestavěný r. 1586, věž z l. 1670-73, barokní podoba z r. 1764, dalšími památkami barokní radnice, hrázděné domy, klasicistní fara, vila Hermanna Schuberta, někdejší luteránský kostel Chrám pokoje dnes sloužící Církvi československé husitské, ve městě sportovní areál North Point a informační centrum; Kristýna – jezero (vodní plocha 14 ha, hloubka 27 metrů) v zatopeném lignitovém dole se stejnojmenným rekreačním areálem, autokempy, lanové centrum, výletní restaurace, okolo jezera okružní 14,5 km dlouhá nauč. stezka, kilometr sev. od jezera pomník Trojmezí (ČR, Polsko, Německo)

Občerstvení

Kryštofovo Údolí, Bílý Kostel n. Nisou, Dolní Suchá, Chotyně, hrad Grabštejn, Hrádek nad Nisou, areál Kristýna

Turistická přístřeší a odpočívadla:

Srní sedlo, Kryštofovo Údolí, Kaple sv. Kryštofa, Jelení cesta z Trávníku k Buku republiky (přístřešek Vyhlídka a Jilmová studánka), Buk republiky, nad Dubinou (pod Panenskou Hůrkou)